

dersøgt, om orienteringen havde en sådan karakter, at han havde mulighed for at vide, at der var begået en ulovlighed.

Endelig skal vi naturligvis have afklaret, om Bikuben ligesom Spar Nord har fået berettigede forventninger om fradrag, selv om det ikke er lovligt.

Vedrørende sagen om Himmerlandsbanken er selve forløbet i dagene 20.-23. august grundigt belyst i Frank Poulsens redegørelse. Det står nu soleklart, at Spar Nord fik berettigede forventninger om et ulovligt skattefradrag. Det fremgår, at embedsmændene i Skatteministeriet længe strittede imod, men til sidst bøjede sig – netop på grund af præcedens fra sagen om Bornholmerbanken – og derfor sent om natten indstillede til skatteministeren, at den berømte fax skulle sendes.

Selv om det var skatteminister Ole Stavad, der gav tilladelsen, vil det ikke være rimeligt at drage ham til ansvar herfor. Det sene tidspunkt, han blev inddraget på, karakteren af den information, han får, og naturligvis situationen i Hobro og omegn, hvis Himmerlandsbanken var lukket, gør, at vi stort set alle ville have handlet på samme måde i en tilsvarende situation.

Derfor vil den pågældende weekend ikke spille nogen stor rolle i den undersøgelse, vi nu skal i gang med, men det kan ikke helt udelukkes, at det kan være nødvendigt at spørge om detaljerne i den information, som skatteministeren fik, for at kunne vurdere det efterfølgende forløb. Det er nemlig i forbindelse med det efterfølgende forløb, at vi skal bore i, om skatteministeren har givet Folketinget urigtige eller vildledende forklaringer.

Det efterfølgende forløb falder i to faser, nemlig tiden indtil efterårsferien og dagene fra den 25. oktober til undersøgelsesrettens nedsættelse den 4. november.

I den første fase dukker der på et tidspunkt rygter op om, at Spar Nord skulle have fået et ulovligt fradrag for at dække underbalancen i Himmerlandsbanken. Rygterne behandles på samrådet i Erhvervsudvalget den 12. oktober.

Efter efterårsferien tager begivenhederne fart. Erhvervsudvalget har nu efterhånden skriftligt kendskab til ordlyden af faxen, til størrelsen af overførte fradrag og til den negative overtagelssessum. Det er dermed klart for udvalget, at fradraget ikke lovligt kan gives. Et notat fra Kammeradvokaten bekræfter sammenhængen, men antyder en mulighed for at gøre fradraget lovligt. Skatteministeren er i denne uge i Folketin-

gets spørgetid om onsdagen og i samråd i Erhvervsudvalget om torsdagen, men først på mødet mellem skatteministeren, Kammeradvokaten og repræsentanter for SF sent om aftenen torsdag den 28. oktober erkender skatteministeren, at fradraget ikke lovligt kan gives.

Herefter følger et ganske ejendommeligt begivenhedsforløb.

I stedet for åbent at erkende, at der i en presset situation er sket en fejl, og søge fejlen rettet, som det nu et år efter alligevel sker, påstod den samlede regering pludselig, at der slet ikke var givet noget løfte, og at Spar Nord bare kunne anlægge retssag, hvis den mente at have et krav.

Det centrale forløb – målet for undersøgelsen – bliver at klarlægge, om skatteministeren eller for den sags skyld andre ministre under nogen del af forløbet har talt usandt eller på anden måde gjort sig skyldig i forsømmelser. I undersøgelsen vil naturligvis indgå, om ministeren er blevet korrekt og fyldestgørende informeret fra embedsmændenes side. Det kan ikke undgås, at embedsmændenes rolle indgår, men det er vel at mærke embedsmændene som gruppe. En eventuel placering af ansvaret på enkelte embedsmænd bør ligge uden for denne undersøgelse. Hvis det skal ske, skal det ske ved en tjenestemandstret.

SF vil i denne undersøgelse indtage samme standpunkt, som vi gjorde i fjor. Vi deltog ikke i nogen form for hetz. Men da det stod klart, at der var sket noget ulovligt, tøvede vi heller ikke, selv om det betød, at vi i en periode gjorde fælles sag med VKZ. I den undersøgelse, der nu kommer, har vi hverken dømt eller frikendt skatteministeren eller andre ministre på forhånd. Vores endelige konklusion og de konsekvenser, som vi drager, afhænger alene af resultatet af undersøgelsen.

Så skal jeg slutte af med at meddele, at SF naturligvis agter at stemme for den dagsorden, som fru Pia Gjellerup bl.a. på vores vegne har foreslået. Hvis VKZ-dagsordenen skulle komme til afstemning, vil vi stemme imod den, fordi den i pind 2 foregriber resultatet af den undersøgelse, vi nu sætter i gang.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil gerne sige til SF's ordfører, at jeg mener ikke, at Fremskridtspartiet drev nogen forhåndshetz i efteråret sidste år. Men vi påstod ene af alle og vedholdende, at der var givet et ulovligt skattefradrag, og uanset hvilke forkla-